

دکتر حسن
روحانی در مجلس
شورای اسلامی
۲۲ مرداد ۱۳۹۲

مصطفی شوشتری

بعد از ده سال کشمکش ایران با قدرت‌های بزرگ بر سر مسئله هسته‌ای، «برنامه اقدام مشترک ژنو» بزنگاهی بود تا جمهوری اسلامی ایران به راهبرد در پیش گرفته خود در قبال کشورهای اروپایی نگاهی تازه‌تر داشته باشد و طرحی نو دراندازد. تجربه‌نشان داد که درگیر شدن ایران با سه کشور بزرگ اروپایی در قضیه هسته‌ای گاهی اوقات باعث می‌شود تا زیاده‌خواهی این کشورها به ضرر منافع ملی کشورمان باشد، از این رو راهبرد درگیر کردن دیگر کشورهای اروپایی که تضاد منافع با کشورهای تروئیکا دارند می‌تواند در این برهه زمانی به کار دستگاه دیپلماسی کشورمان بیاید. دکتر محمدجواد رنجکش استادیار روابط بین‌الملل می‌گوید با این دیدگاه هم موافق است و هم مخالف. این عضو هیئت علمی گروه علوم سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد تاکید زیادی بر اتخاذ رویکرد واقع‌گرایانه در دستگاه دیپلماسی کشورمان دارد. با خاوندن این مصاحبه با نظرات این استادیار روابط بین‌الملل آشنا می‌شوید.

اجماع داخلی نداریم

گفت‌وگو با دکتر محمدجواد رنجکش، عضو هیئت علمی علوم سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد

ساختر امروز روابط بین‌الملل متکی بر قدرت است. این که در دیپلماسی پرونده هسته‌ای کشورمان، دولت‌های دیگری را غیر از ۵+۱ مورد لحاظ قرار بدهیم فی نفسه مثبت است. یعنی به قول ضرب‌المثل معروف ایرانی که می‌گویند: «هزار دوست کم و یک دشمن بسیار» در معادلات دیپلماتیک کشورها حتی کشورهای منطقه‌ای یا ضعیف مخالف هم می‌توانند گاهی اوقات کشوری را در دستیابی به اهداف خودش محروم یا موانعی را ایجاد کنند. چون دیپلماسی فقط به دیپلماسی دوجانبه محدود نیست، یعنی اینگونه نیست که ما صرفاً با این چند قدرت در مذاکره مواجه باشیم. بخشی از این دیپلماسی، در قالب دیپلماسی چندجانبه است که بیشتر کنفرانس‌ها و سازمان‌های بین‌المللی است. در

دیدگاهی وجود دارد که ایران همزمان با مذاکره با ۵+۱ برای رسیدن به توافق نهایی، باید با کشورهای موسوم به اروپای دوم - که در مقایسه با کشورهای تروئیکای اروپایی در مناسبات بین‌المللی نادیده گرفته شده‌اند - دیپلماسی فعال تری داشته باشد تا در صورتی که آمریکا و تروئیکای اروپایی بخواهند خلاف منطق و منافع دیگر کشورهای اروپایی بازی برد-برد را به هم بزنند، این بازیگران را وارد بازی کند. نظر شما چیست؟

من هم موافقم و هم مخالف، یعنی در روابط بین‌الملل هر دانشجو یا محقق که در این حوزه هست می‌داند که روابط بین‌الملل حوزه کشاکش دائمی بر سر قدرت و بقاست.